

PRAGA - Sekcje irańska i iracka finansowanego przez Kongres USA Radia Liberty zostaną utworzone w Pradze. Nadawanie rozpocznie się jesienią - poinformowała w środę rzeczniczka prasowa rozgłośni, Alena Fendrychová.

W obawie przed możliwymi atakami terrorystów islamskich lub agentów służb specjalnych tych krajów, obie redakcje będą silnie strzeżone. Ich lokalizacja jest utajniona.

Radio Liberty zostało stworzone do nadawania programów w językach narodów ZSRR. Od 1976 r. było częścią struktury Radia Wolna Europa z siedzibą w Monachium, w 1995 r. zostało przeniesione do Pragi.

CZWARTEK 30 LIPCA 1998 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 90 ♦ CENA 3,- Kč

WIEŻA SZYBOWA ZAPADŁA SIĘ POD ZIEMIĘ

Obyło się bez ofiar

DĄBROWA (JT/b) - Wieża wchodzącego w skład Kopalni „ACS” szybu wentylacyjnego „Dąbrowa 4” w Dąbrowie zniknęła we wtorek po południu z powierzchni ziemi, zapadając się w ok. 70-metrowej średnicy kraterze powstałym po osunięciu się do 1176 metrów głębokiego szybu okolicznych gruntów.

Według nieoficjalnych informacji, wieża osunęła się na głębokość ok. 100 metrów. Teren wokół szybu zamknięto, ewakuowano też mieszkańców trzech stojących w bezpośrednim sąsiedztwie strefy bezpieczeństwa domostw.

Ekipy ratownictwa górniczego pracują na odeprowadzeniu szybu „Dąbrowa 4” od pozostałego obszaru górniczego na 10. poziomie wydobywczym.

W związku z katastrofą wstrzymano wszelkie roboty górnicze, w podziemiach pozostały tylko ekipy likwidujące jej skutki, zaś odwołano na powierzchnię.

Zbliżającą się katastrofę sygnalizowało, rzec można, oberwanie się części górotworu już o godz. 4.00. Skala spadając na dno szybu wypchnęła z rzepia nagromadzone w nim wody kopalniane, co z kolei wywołało mocną falę uderzeniową powietrza. Ta ścięła z nóg pracujących na poziomie 950 m pod powierzchnią, jakieś 200 metrów od szybu, dwóch pracowników firmy „Rakolupky”. Skończyło się, na szczęście, na lekkich potuczeniach.

Na miejscu katastrofy znajduje się ekipa specjalistów, dochodząc przyczyn wypadku.

▲ Teren katastrofy ściśle zamknięto. Dostępu do ogromnego leja, w którym zniknęła wieża szybu wentylacyjnego „Dąbrowa 4”, strzegli przed ciekawskimi policjanci i ochotnicy. Nawet fotografom prasowym pozwolono zbliżyć się do strefy bezpieczeństwa na odległość co najwyżej 150 metrów. Fot. J. OLEJNIK

„NIEKTÓRE PRZEWODY LICZĄ JUŻ 70 LAT” - MÓWI K. BARDOŃ

Remont z wiceburmistrzem

ROPICA (kor) - Zły stan niektórych przewodów elektrycznych w kaplicy ewangelickiej zmusił mieszkańców samodzielnej niegdys, a obecnie wchodzącej w skład tzw. wielkiego Trzyca Ropicy, do gruntownego remontu całej sieci elektrycznej.

Rozpoczął się on w poniedziałek, a teraz w nim udział również mieszkańcy w Ropicy wiceburmistrza „hutińskie miasta”, Karol Bardoń.

Kaplica ta otwarta została w roku 1929, a jej właścicielem jest czeskoekologiczny zbor Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.” - poinformował nas K. Bardoń. „Nabożeństwa odbywają się 2 razy w miesiącu, a poza tym służą także podczas obrzędów pogrzebowych. Niedawno stwierdziliśmy jednak, że cała sieć elektryczna jest w fatalnym stanie. Niektóre przewody nie

były odnawiane prawdopodobnie od samego początku istnienia kaplicy, liczą zatem już 70 lat. Korzystanie z instalacji mogłoby więc grozić pożarem lub wypadkiem. Zabrałmy się zatem ostro do pracy”.

Nie chodzi o pierwszy remont kaplicy - przed rokiem odnowili ropiczanie np. dach świątyni. Obecny remont nie potrwa, zdaniem wiceburmistrza, dłużej niż dwa tygodnie, a wszystkie koszty pokryte zostaną z pieniędzy zebranych przez wiernych podczas nabożeństw.

GMINNE INWESTYCJE

Nowa sala ślubów

SUCHA GÓRNA (mro) - Po paroletniej prowizorkie - wykorzystywaniu „Aplaz Centrum” i lokalu zastępczego w czeskiej szkole - mieszkańcy Suchoj Górnicy nareszcie doczekali się nowej, rekonstruowanej specjalnie w tym celu w budynku polskiej „czerwonej szkoły” sali ślubów.

Rozpoczęta pod koniec roku szkolnego przebudowa prowadzona przez ławierszowską firmę STAO była ewangeliczna w rocznym budżecie gminy i kosztowała milion koron.

Ciąg dalszy na str. 2

MOSTECZANIE UWIELBIAJĄ GRAĆ W SIATKÓWKĘ PLAŻOWĄ

Wagon piachu to za mało...

MOSTY Ł. JABLONKOWA (kor) - Już drugi sezon służy mieszkańcom Mostów nowa pływalnia. Mieści się ona na terenach pod budynkami polskiej i czeskiej podstawówki, a z jej dwu basenów - małego brodzika dla dzieci i basenu o rozmiarach 20x10 m dla dorosłych - oraz nowego boiska do siatkówki plażowej korzysta w upalne letnie dni nawet ok. 400 osób.

W roku ubiegłym mieli mosteczanie z pływalnią trochę problemów, basen dla dorosłych był bowiem nie do końca szczelny i poziom wody obniżał się codziennie o około 20 centymetrów. Na szczęście jeszcze wczesną wiosną udało się usterek usunąć i można było basen

zaraz w czerwcu bez problemów otworzyć.

Gwaro było na pływalni szczególnie w ub. tygodniu, w czasie rekordowych upałów, ale klientów nie brakuje również w dni bardziej pochmurne. Mosteczki basen to przecież całe centrum sportowo-wypoczynkowe z kioskami, w których można zakupić frytki lub napoje orzeźwiające, placykami dla amatorów minigolfa, parkingami dla samochodów i rowerów górskich, a w tym roku przygotowano dla gości pływalni również boisko dla miłośników coraz popularniejszej dyscypliny sportu - siatkówki plażowej.

„To ostatnie najbardziej chyba przy-

ciąga klientów i nie ma prawie dnia - poza deszczowymi, oczywiście, żeby ktoś tu nie grał” - mówi starosta Augustyn Martynek... „Urządzenie tego boiska sporo nas kosztowało, do jego wysypiania potrzebny jest bowiem specjalny miękki piasek, który trzeba za drogą pieniądze przywozić aż z Czech, z okolic Dokosów. Przywieźliśmy go cały wagon i wszystko wskazuje, że będzie trzeba pojechać do Dokosów w tym roku jeszcze raz, ale czego się nie robi dla swoich mieszkańców. Przecież kiedy grają, to aż radość człowieka bierze...”

Warto dodać, że pływalnia czynna jest codziennie (poza dniami deszczowymi) w godz. 9.00-21.00.

wysokości 149 100 koron, w 17 kuracjach nt. minimum higienicznego przeszkolono 290 pracowników przemysłu spożywczego.

Pierwsze objawy zatrucia pojawiają się w ciągu 6 do 48 godzin. W objawach dominują mdłości, wymioty, mały ostry przebieg biegunka, bóle głowy i brzucha, wysoka, dochodząca nawet do 40 st. Celsjusza gorączka.

Bakterie salmonelli stanowią problem ogólnowiatowy, występują nagminnie przede wszystkim u zwierząt gospodarskich, szczególnie zaś wśród bydła i drobiu; w wolnej przyrodzie przenoszone są przez ptaki i gryzoni.

Do zakażenia dochodzi przede wszystkim przez spożycie skażonej żywności, przygotowanej z surowców pochodzenia zwierzęcego uprzednio niedostatecznie przetworzonych termicznie. Źródłem zakażenia bywają najczęściej drób, jajka, mleko i przygotowane z nich wyroby i przetwory - majonezy, kremy, pasty, lody i in. Najbardziej niebezpiecznymi w upalne lato są zaważca kupowane na targowiskach jajka.

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane, przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 24-27 st., nocą 14-11 st. C. Wiatr południowy, 4-7 m na sek.

PIĄTEK - Wzrost zachmurzenia, lokalne opady deszczu i burze. Temperatura w dzień 21-25 st., nocą 16-12 st. C.

W BOCONOWICACH O ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY

Boconowiccy radni będą musieli - pod naciskiem swoich kolegów z Nawisla i Jablonkowa - przyspieszyć prace związane z przygotowaniem planu zagospodarowania przestrzennego gminy. W dokumencie tym bowiem uwzględniona będzie również trasa przyszłej obwodnicy między Mostami a Trzanowicami i trzeba ostatecznie ustalić, w których miejscach szosa ta, prowadząca również przez teren Boconowic, będzie nawiazywać na odcinki w sąsiednich gminach.

„Projekt nie został jeszcze do końca opracowany, o obwodnicy już jednak sporo dyskutowaliśmy. Z Nawisla -

w okolicach znanych wszystkim mieszkańcom obu naszych wsi dwóch stawów - poprowadzi ona przez osadę Czorne w kierunku zabudowań byłej spółdzielni rolnej i torów kolejowych. Tę ostatnią przeskoczą przekroczy szo-

zmiana trasy obecnej drogi gminnej, która przecina tory tuż obok dworca kolejowego. W przyszłości również ta szosa miałaby prowadzić pod torami, w innym wszakże niż obwodnica miejscowa, a pobiegnie ona później nie - jak

w dalszym ciągu będzie można korzystać także z obecnej drogi.

„O tym wszystkim będziemymy przy opracowaniu planu zagospodarowania pamiętać, ale jak na razie nie mogę powiedzieć, kiedy on będzie gotowy do uchwalenia. Nie mamy bowiem w tej chwili potrzebnych środków finansowych, gdyż spłacamy kredyty, które musieliśmy zaciągnąć w ostatnim czasie m.in. na dokończenie gazyfikacji. Przed miesiącem jednak zaofiarowała nam swoją pomoc przy sfinansowaniu projektu trzydniowa agencja HRAT, może więc uda nam się przyjąć plan jeszcze przed końcem roku bieżącego” - stwierdził starosta. (kor)

Pod naciskiem sąsiadów

sa albo góra, albo podjazdem pod nasypem kolejowym, no i później połaczy się skrzyżowaniem wielopoziomowym z obwodnicą od strony Mostów” - wyjaśnia starosta Josef Puczk.

W projekcie planu zagospodarowania uwzględniona zostanie również

obecnie - w prawo, w kierunku Łomnej Dolnej i Górnej, a w kierunku wchodzącej w skład Jablonkowa Łomnej Miejskiej. Tam, w pobliżu wspomnianego już skrzyżowania wielopoziomowego, połaczy się z drogą między Jablonkowem a Łomnymi. Oczywiście -

Kongres Polaków w RC i MK PZKO Bystrzyca zapraszają na

ZLOT '98

1. 8. 1998, park PZKO, Bystrzyca nad Olzą, godz. 15.00

kapela

HARLEM

Złot '98

to muzyka, happeningi plastyczne, działania parateatralne. Złot '98 to występy popularnych zespołów rockowych i koncert polskiej grupy „Harlem”.

Nie zapomnij, że 1 sierpnia spotkamy się na Zlocie w Bystrzyce. Czytajcie „Głos Ludu”, w następnych numerach znajdziecie kolejne informacje.

Przedprzedaż

- Mielów-losów (w cenie 80 koron):
- KARWINA-FRYSZTAT - Biblioteka Regionalna
- CZESKI CIESZYŃ - Infocentrum, ul. Główna 15
- TRZYNIEC - Stoisko CD, Kino Kosmos
- BYSTRZYCA - Q Klub, Park PZKO
- JABLONKÓW - Taube Plus, rynek

OGROMNA STRATA DLA KULTURY POLSKIEJ

Zbigniew Herbert nie żyje

We wtorek o godz. 4.00 rano w Warszawie zmarł Zbigniew Herbert - poeta, esesista i dramaturg. Miał 73 lata. Twórca Pana Cogito, autor „Barbary w ogrodzie” pisał: „Jestem obywatelom Ziemi, Dziedzicem nie tylko Greków i Rzymian, ale prawie nieskończoności”.

Urodził się 29 października 1924 r. w Lwowie. Studiował filologię polską na tajnym Uniwersytecie Jana Kazimierza. W czasie okupacji brał udział w działalności konspiracyjnej, należał do AK. W 1942 r. ukochał szkołę podchorążych. W tym czasie rozpoczął twórczość literacką, pisząc pierwsze wiersze i opowiadania.

W 1944 r. przed wkroczeniem Armii Czerwonej do Lwowa przeniósł się do Krakowa. Po zakończeniu wojny studiował w Akademii Sztuk Pięknych, a następnie w Akademii Handlowej i na Uniwersytecie Jagiellońskim (Wydział Prawa). Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu kontynuował studia w zakresie prawa i filozofii. Równocześnie redagował w Gdańsku „Przegląd Kupiecki”. Pierwsze felietony „Poetyka dla laików” publikował w 1948 r. w „Tygodniku Wybrzeża”. W tym samym czasie nawiązał współpracę z dziennikiem „Słowo Powszechne” (tu drukował recenzje oraz felietony pt. „Katurzynki”). Od 1950 r. mieszkał w Warszawie, studiował filozofię na Uniwersytecie Warszawskim.

Jako poeta zadebiutował w 1950 r. Pierwsze utwory - m.in. „Napis”, „Debiut”, „Złoty środek” - opublikował w piśmie „Dziś i Jutro”. Pisał pod pseudonimami: Patryk i Stefan Martha. Od 1950 r. współpracował także z „Tygodnikiem Powszechnym”.

ZBIGNIEW HERBERT

Ballada o tym że nie ginie

Którzy o świecie wypłynęli
ale już nigdy nie powrócą
na fali ślad swój zostawili -

- w głąb morza spada wiedy muszla,
piękna jak skamieniałe usta

ci którzy szli piaszczystą drogą
ale nie doszli do okien
choć już dachy było widać -

- w dźwięku powietrza mają schron

a którzy tylko osierocą
wzrybię pokój parę książek
pusty kalendarz białą kartę -
zaprawdę nie umarli cali

szept ich przez chaszczę idzie tępot
w suficie płaska głowa mieszka

z powietrza wody wagna ziemi
zrobiono raj ich anioł wiatru

rozetrze ciało w dłoń
będą
po łąkach nieść się tego świata

(z tomu „Struna światła”)

HANDLOWE „ECHO”
PONAD GRANICAMI
W Nachodzie
po polsku

Pod tytułem „Echo - Gazeta Handlowa”, w nakładzie 5 tys egzemplarzy, pojawił się w Republice Czeskiej nowy periodyk w języku polskim. Wydawca prasy regionalnej w Nachodzie zamieszcza w nim m.in. informacje o polskich pracownikach w Nachodzie i rozwoju przecięt granicznych między RC a Polską, nie brak w nim kroniki towarzyskiej i charakterystyki regionu dla potrzeb turystów.

Głównym jednak celem pisma, pokazującego się na razie co półtora miesiąca, jest wywołanie zwiększonej aktywności handlowej pomiędzy obu krajami poprzez prezentację firm z Nachoda, z podaniem możliwości współpracy z polskimi przedsiębiorcami.

Gazeta dociera do większych miast na linii Kudowa-Zdrój - Kłodzko. (St)

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitalnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

W okresie stalinowskim uznany za wroga klasowego miał do 1957 r. trudności w znalezieniu stałego zajęcia i podejmował różne prace fizyczne. Od połowy lat 50. do końca lat 60. redagował miesięczniki „Twórczość” i „Poezja”, w 1970 r. wykladał współczesną literaturę europejską w Kalifornii.

W 1974 r. prowadził zajęcia na Uniwersytecie Gdańskim. W grudniu 1975 r. należał do sygnatariuszy „Memoriału 53”, wyrażającego protest przeciw jednolitej zmianom w Konstytucji PRL. Przebywał w Austrii, RFN i Włoszech. Po powrocie do kraju w 1981 r. wszedł w skład redakcji wydawanego w drugim obiegu pisma „Zapis”. Uczestniczył w ruchu NSZZ „Solidarność”. W 1986 r. wyjechał do Paryża,

do kraju powrócił 1992 r. Od tego czasu mieszkał w Warszawie.

W ostatnich latach życia nieraz był publiczny wyraz swoim radykalnie antykomunistycznym poglądom (był zwolennikiem lustracji i rozliczenia osób odpowiedzialnych za komunistyczne represje).

Twórczość poetycka Herberta obejmuje m.in. tomy „Struna światła” (1956), „Hermes, pies i gwiazda” (1957), „Studium przedmiotu” (1961), „Napis” (1969), „Wiersze zebrane” (1971), „Pan Cogito” (1974) i „Elegia na odcieście” (1992), „89 wierszy” - zbiór utworów Herberta (wybór i układ autor) ukazał się w tym roku. Najnowszym tomikiem poezji Herberta jest, wydany w bieżącym roku - „Epilog Burzy”. Herbert jest też autorem sztuk teatralnych i radiowych „Jany pokój” i „Jaskinia filozofów”. Jego eseje były wydawane w zbiorach „Barbary w ogrodzie” (1963) i „Marwa natura z wędzidłem”.

NIEDOCIĄGNIĘCIAMI W GOSPODAROWANIU ZAJMIE SIĘ OSTRAWSKA POLICJA

Zakończyć z czystym sumieniem

CZEŚKI CIESZYŃ (kor) - Chciał sprawą niedociągnięć i błędów w gospodarowaniu czesko-cieszyńskim Przedsiębiorstwem Mieszkanlowym od wielu miesięcy znajduje się w programie prawie ze każdego posiedzenia przedstawicielstwa miejskiego, sytuacji wokół przekształceń w spółkę od roku w spółkę akcyjną byłą instytucji państwowej nadal nie udało się rozwiązać.

„O niedociągnięciach mówiła już przed kilkoma miesiącami komisja kontrolna Urzędu Miejskiego, która uznała, że część zarzutów wobec dyrekcji przedsiębiorstwa jest uzasadniona” - mówi wiceburmistrz Zdeněk Budinský. „Przypomnie może, że chodziło np. o kwestie wynajmowania niektórych pomieszczeń, zlecenie pewnych zamówień publicznych czy gospodarowanie środkami finansowymi. Ponieważ jednak dyrekcja nie zgodziła się z tymi zarzutami, gdyż, ich zdaniem, kontrolę przeprowadził niefachowy, postanowiliśmy przekazać sprawę Policji RC. Uzmaliśmy bowiem, że musimy zakończyć kadencję z czystym sumieniem, bez żadnych zaległości”.

Jak poinformował nas wiceburmistrz, słodczy z czesko-cieszyńskiej komendy postanowili odczytać sprawę, co oczywiście nie zadowoliło członków Rady Miejskiej i przedstawicieli. W tej sytuacji zwróceno się zatem o przeprowadzenie śledztwa do Północnomorawskiej Dyrekcji Policji RC w Ostrawie.

MODERNIZACJA PŁUCZKI KOPALNI „ACS”

Muły węglowe w odwrocie

KARWINA (JT/r) - Rozruch stacji naciśnieniowej filtracji mułów węglowych zapowiedziano na dzisiaj w płucze węglowej na terenie zakładu wydobywczo „Jan-Karol” Kopalni „ACS” w Karwinie.

Modernizacja procesu flotacyjnego i filtracyjnego przyniesie szereg korzyści o charakterze zarówno proekologicznym, jak i gospodarczym. Stosując filtry naciśnieniowe, uzyskał zakład wzbogacenia węgla zamknięty obieg mułów węglowych, przez co muły, uboczny niejako produkt kopalni, nie będą trafiły do dewastujących przyrodę osadników. Pozyskany dodatkowy z mułów węgiel można będzie spieniężyć.

Zmodernizowana płuczka będzie przetwarzała również muły węglowe z osadnika „Dąbrowa I”, których zasoby szacuje się na ok. 4 mln ton. Przewiduje się, że przerob zalegających w zbiorniku sedimentów otrzyma od 10 do 12 lat. Usunięte z nich drobne cząsteczki skały pełnej posłużą z kolei do rekultywacji terenów pogórnich.

Investycja pochłonie ponad 350 mln koron, jej koszty powinny zwrócić się w ciągu 40 miesięcy.

II EDYCJA KONKURSU WYNALEZCÓW I RACJONALIZATORÓW

Dla ekologii czesko-polskiego pogranicza

Po sukcesie pierwszej edycji międzynarodowego konkursu na rozwiązania w dziedzinie ochrony środowiska w regionie pogranicza polsko-czeskiego w grudniu ub. roku zakończonym przyznaniem czesko-polskiej nagrody wartości 100 000 koron za pracę „Zmodernizowany proces chłodzenia gazu koksowniczego” składającej się z dwóch rozwiązań: polskiego - „Zamknięcie obiegu chłodzenia końcowego gazu w Koksowni »Huty Trzyniecz“ oraz czeskiego - „Instalacja chłodnic wstępnych gazu koksowniczego w Koksowni Jan Šverma” rozpisano II edycję konkursu.

Wzorem roku ubiegłego organizacje Czeskie Towarzystwo Hutnicze Huty Trzyniecz, Czeski Związek Wynalazców i Racjonalizatorów z Pragi, jego warszawski odpowiednik oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego z Katowic.

Do konkursu można zgłaszać rozwiązania techniczne, wynalazki, patenty i rozwiązania racjonalizatorskie, zaproponowane i zrealizowane w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1998 r.

Celem prac ma być m.in. obniżenie tempa niszczenia zasobów naturalnych i powstawania odpadów, tworzenie technologii bezodpadowych, wprowadzenie recyklingu pełnego bądź częściowego, zamkniętych obwodów recyklaży wody i zabezpieczenie odpadów przed niebezpieczną ekologią.

Poza tym mogą być zgłoszone technologie nastawione na obniżanie zużycia energii elektrycznej, zwiększanie efektywności, ulepszenie systemów wszystkich mediów i zmiany ich w sposób bardziej ekologiczny oraz na bezodpadowe technologie energetyczne.

Zgłoszenia będą przyjmowane do 31 marca przyszłego roku. W sprawie regionie należy się skontaktować z Czeskim Towarzystwem Hutniczym HT (nr tel. 0659/434054 lub 0659/433840), (m)

Śmierć na torach

Międzynarodowy ekspres „Batory” relacji Warszawa-Budapeszt przejechał we wtorek około godz. 1.30 letzącego na torach w Trzyciu-Lyżbich męczący. Dochodzenie wykazało, iż maszynista zauważył męczącą z odległości 100 metrów. Pomimo natychmiastowego ostrego hamowania, nie udało mu się zapobiec wypadkowi. (pol)

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■

»Alter ego« za kratkami

Niedbala kontrola tożsamości więźniów sprawiła, że w ostatnich latach kilka niewinnych osób doborownie siedziało w węgierskich więzieniach „w zastępstwie” prawdziwych przestępców.

W ostatnich pięciu latach wykryto sześć przypadków, kiedy osoby nie mające niczego na sumieniu siedziały w więzieniu za pieniądze lub w rezultacie szantażu, zamiast prawdziwych skazanych. Na taką niezwykłą zamianę miejsc pozwalała dość pobieżna kontrola tożsamości więźniów, zakładająca, że nikt przy zdrowych zmysłach nie pójdzie dobrowolnie „za kratki”.

Przestępcy wysyłający do kryminału swoje „alter ego” korzystają też z tego, że na Węgrzech skazani oczekują w swoich domach na zwolnienie się miejsca w więzieniu. Niektórzy kryminalistom bardziej opłaca się prowadzić dalej interes niż siedzieć w więzieniu. Dlatego wynajmują lub szantażują ludzi, którzy

pójdą odsiedzieć wyrok. Oczywiście wyposażają ich w fałszywe dokumenty.

Zapaść albo...

Policja aresztowała w środę na Sycylii 27 członków mafii, którzy zajmowali się ściąganiem haraczu od kupców i właścicieli przedsiębiorstw na zachodnim przedmieściu Palermo, kontrolowanym przez klan Mariano Tullio Troi. Śledztwo wykazało, że nie tylko wszyscy kupcy i przedsiębiorcy płacili mafii „podatek”, lecz najbardziej bojaźliwi czynili to „spontanicznie”, tj. sami deklarowali „poborcom” mafii chęć płacenia haraczu. Użytkowane tą drogą pieniądze były rozdzielane przez dziesięcioletniego bossa mafii wśród „ludzi honoru”, jak nazywają siebie członkowie tej organizacji przestępczej.

Mafia w Palermo posługiwała się „standardowymi” metodami rekrutacji. Najpierw zastraszała właścicieli sklepów i przedsiębiorców jakimiś demonstracją siły, np. składając „wizytę” dużą, uzbrojo-

na grupą, a następnie oferowała swą „ochronę”. Jej odrzucenie lub niepełne w terminie ustalonego „podatku” powodowało eskalację represji, które mogły się zakończyć np. spalaniem sklepu, podłożeniem bomby lub zastrzeżeniem opieszałego właściciela.

Zöld Armii Wschodu

Francuscy archeolodzy, badający szczątki okrętów francuskich zatopionych przez Anglików w 1798 roku podczas bitwy pod Abukirem, natrafili na 140 złotych monet, należących najprawdopodobniej do kasy sztabu Bonaparte’a. Flota francuska przewoziła wtedy do Egiptu trz. Armie Wschodu, liczącą 36 tys. żołnierzy i dowodzoną przez Napoleona Bonaparte’a. W bitwie pod Abukirem okręty angielskie dowodzone przez admirała Horatio Nelsona zatopiły niemal wszystkie francuskie okręty liniowe admirała Bruix.

Rzecz charakterystyczna - znalezione złote monety nie zostały wybite w

STROJE DLA „SKOTNICZY I „SKOTNICZY”

Pełniejsza garderoba

ORŁOWA (mro) - Tryminalny odzieżowy zakład ZG PZKO a MK PZKO w Orłowie, tymi o przekazaniu kontostroju przez Pieśni i Tańca „Górniki” odzieżowy zespół „Skotniczy” i „Skotniczy”. „Właśnie zakończyliśmy wyroby daru. Wraz ze strojami prężnymi dotychczas w naszym zakładzie mieliśmy pozwolono nam skompletować ten zestaw strojów dolańskich - karwskich i orłowskich. Oprócz karwskich karwskich dostaliśmy zestawy takich ubrań rzeszowskich, między innymi śląskie oraz krakowskie” - powiedział „GL” Odonia Charvát, kierownik oddziału zespołu.

Teraz za pracą wzięły się tryminalny tancerzy, dopowiadając dziecięciami figur już w ub. „Skotniczy” i „Skotniczy” upadli na próbie przed zaplanowanym sierpniowym występie na Tygodniu Kultury Beskidzkiej w Wile. W Polsce zaplanowano zabawy dziecięce oraz folklorystyczne, oczywiście w nowo przygotowanych strojach.

dzianie recyklingu pełnego bądź częściowego, zamkniętych obwodów recyklaży wody i zabezpieczenie odpadów przed niebezpieczną ekologią.

Poza tym mogą być zgłoszone technologie nastawione na obniżanie zużycia energii elektrycznej, zwiększanie efektywności, ulepszenie systemów wszystkich mediów i zmiany ich w sposób bardziej ekologiczny oraz na bezodpadowe technologie energetyczne.

Zgłoszenia będą przyjmowane do 31 marca przyszłego roku. W sprawie regionie należy się skontaktować z Czeskim Towarzystwem Hutniczym HT (nr tel. 0659/434054 lub 0659/433840), (m)

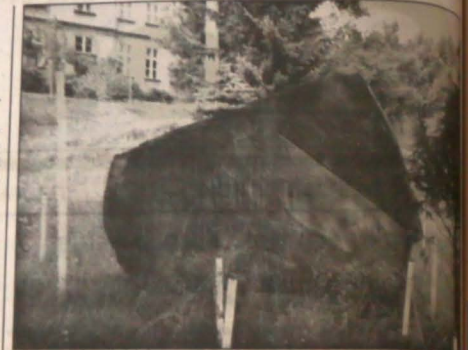
Francji. Widnie na nich podobna emblematyka cesarowej Marii Teresy, zdaje się wskazywać, iż są to monety z garnięte przez Francuzów podczas austriackiej kampanii włoskiej przeciw Austriakom w latach 1796-97.

Pasażer na gapę

Na wpol zamarniętego, ale tryminalnego Chńczyka, trzymającego się karczki podwojnia jumbo była, znaleziono w nim do lotniska w Tokio. Samolot Northwest Airlines przyleciał z Chńczyka, 23-letniego pasażera na gapę w brano do szpitala.

Lot z Szanghaju do Tokio trwa 10 godzin. Boeing 747 leci na wysokości ponad 10 tysięcy metrów, a koczownicy nie są hermetyzowani. Temperatury powietrza na tej wysokości wynosi około minus 50 stopni Celsjusza. Nigdy nie potrafił powiedzieć, w jaki sposób Chńczykowi udało się przetrwać.

Pasażera na gapę czekała prochocznia i ewentualnie - deportacja.

▲ W Lesznej Dolnej koło byłej polskiej szkoły znajduje się pomnik 54 ofiar II wojny światowej. Napis na nim głosi: „Obłędem jałmużni 1939 - 1945. Zginęli z niewinności. Cest jejich paměte”. Pzypominają sobie o ich ofierze ludzkiej wolności „od wielkiego dzwonu”, a o utrzymaniu miejsca koło pomnika panującej wiecekownicy. Prezes dobrolesznieńskiego Kola PZKO, Tadeusz Schack, bezcelemnie zabiega też w urzędach o poprawienie stale bardziej zaciężnego w tym miejscu. Fot. IRENA STONKOWA

■ CZYTELNICY PISZA ■ CZYTELNICY PISZA ■ CZYTELNICY PISZA ■ CZYTELNICY PISZA ■ CZYTELNICY PISZA ■

Beskidzkie wędrówki pezetkaowców

W każdą sobotę, bez względu na pogodę, wyjeżdża porannym pociągiem z Cieszyna, ale także z Boguszy (ci od Rychwałdu), z Karwiny czy Terpicy grupa zapalonych do pieszych wędrówek turystów, by z Bystrzycy, Jabłonowa, Mostów, Gnojnika, Dobranic udać się w nasze piękne o każdej porze roku Beskidy. Kierują się północnymi planami wycieczek, opracowanymi przez kierownictwo Sekcji Turystycznej MK PZKO w Cz. Cieszynie-Sibicy pod kierownictwem Józefa i Jadzi Mików.

Wzięłam ostatnio udział w tegorocznej (czwartej) z rzędu lipcowej wycieczce, 25 km, z Kozarzystka na Kozubową w dolinę Kamienicy do Łonnej. Był to byłym bardzo zadowolony. Znam się swego, jak w rodzinie, gdzie wszyscy w tej 16-osobowej grupie udaliśmy sobie po imieniu i przez „ty”. W Karwinie znalazłem tylko trzech, lecz ścisłe się zadomowiliśmy.

Każdorazowo zbiera się od 15 do 25 osób, wszystkie w wieku emerytalnym. Najstarszy, pochodzący z Odrzyżowic absolwent gimnazjum orłowskiego, mieszkający obecnie w Karwinie, liczy 80 lat. A takich „wiekowych” bywa w ekipie więcej - np. Jan Zolich i Adolf Kabis, z laszczką w ręce, zdobywali beskidzkie szczyty do swego 85. roku życia.

Pierwsze kroki skierowaliśmy na Kozubową (982 m n.p.m.), ku kaplicy św. Anny. Jej wnętrze i teren przed nią zostały właśnie i porządkowały przed niedzielnym, tradycyjnym odpustem w dniach PZKO z Miłkowa. A były to przez wiele lat odpusty słynące na całą śląską.

Kaplicę z kamienia ciosanego, z 22-metrowej wysokości wieży, zbudowano w 1937 r. kosztem ówczesnych 126 tys. rolnów. Głównymi fundatorami byli ks. Rudolf Płoszek z Gnojnika i lekarz Wacław Olszak z Karwiny. Pierwszy w tym samym roku odpust zgromadził wielu kampanij i przy schronisku „Beskidy Śląskie” 10 tys. ludzi - cieszy mnie pod dziś dzień, że i ja tam w mundurku leśniczym byłem. Kaplica należy do parafii jabłonkowskiej. Nabożeństwa odbywają się w niej trzy razy w roku, w maju br. odwiedził ją ks. biskup Franek W. Lobkowicz, a przed kilku laty byłby się w niej ślub młodego Władka Smęgi z Cz. Cieszyna z panną Joasią i Warszawy.

Schodząc od kaplicy, zarzynaliśmy się na herbatę, kawę czy piwo w pensjonacie górskim, zbudowanym w miejscu byłego polskiego schroniska z 1929 roku, które przed 25 laty spłonęło. Wewnątrz, na jednej ze ścian przy drzwiach wejściowych umieszczono obraz pierwotnego schroniska wraz z kaplicą, na przeciwległej zaś tablicę przypominającą o utworzeniu w 1973 r. Parku Krajobrazowego „Beskidy” o powierzchni 1160 km kw.

Potem zeszliśmy na Kamienicy, do schroniska mieszczącego się w zrekonstruowanym i zmodernizowanym budynku byłej polskiej szkoły (1934-1973). Jego gospodarze oferują przychodnym 15 miejsc noclegowych oraz smaczne posiłki i napoje w myśli staropolskiej gościnności „czym chata bogata...”. JÓZEF RASZYK, Karwina

Popularny Michał, mieszkający skromnie obok Domu Robotniczego w Orłowej, na jednym z odpustów na Kozubowej. Grywał też na mandolinie i bębnieku na odpustach w „dolnie”, wojeńskie również na festynach i Dniach Górniczych. Znany był z powiedzonek o „panieckach” i „fusarych korabkach”, którymi go ludzie obdarowywali.

Zdjęcie z archiwum J. Raszyka

W Hustopeczach na Morawach

Niedawna podróż na promocję wnuka Władka do Brna połączyłem z odwiedzinami historycznego miasteczka Hustopeczy, położonego 30 km na południe od metropolii południowych Moraw. Dlaczego tam chciałem być?

Otóż przed 60 laty, w styczniu 1938 roku zostałem tam wysiedlony jako marzyczysta przez trzy lata skaujący posady. Ukończyłem 4-letnią Państwową Szkołę Handlową w Cieszynie (Polska), po czym nostryfikowałem się w Akademii Handlowej w Ostrawie. To jednak nie wystarczyło ówczesnym naszym „przyjaciółom” - dla Polaka pracy nie było. Wreszcie dzięki protekcji przyjęto mnie do Administracji Podatków („Borni sprawa”), właśnie w Hustopeczach. „Bermi” zaczęliśmy, że w końcu nie będę już ciężarem dla ojca - inwalidy górniczego, i wyjechałem z naszej bogatej ziemi, nie uprzedzając sobie nawet, że opu-

szam nasze polskie gniazdo. Pomimo że szybko opamiętałem agendę wyliczenia podatków, kierownik urzędu, narodowy socjalista Sadlelek był niezadowolony z mej pracy i groziło mi oddanie mnie do dyspozycji dyrekcji skarbowej w Brnie...

W maju 1938 roku jednak, w obliczu groźby napaści przez Hitlera, przysłała pierwsza czechosłowacka mobilizacja, po niej, we wrześniu tegoż roku druga, dyktant monarchicki, rozpad Republiki Czesosłowackiej, więc chętny zemsty Sadlelek nie oczekiwał się wyrażenia mnie z pracy, sam natomiast musiał uciekać z Hustopeczy do pobliskich Zlidchowic, dokąd nasz urząd ewakuowano, tyle że już bez mnie. Wróciłem na Zaolzie.

Miasto zmieniło się gruntownie. Wyburzone stare domy, zbudowano nowe ulice, a przy nich piękne domy. Dom, w którym mieszkalem u wdowy

Vejuvackiej, ustąpił miejsca filarom, które szybko pod autostadem, która z Brna przez Brzeclaw prowadzi do Bratysławy. Nowością jest także duży cmentarz wojskowy, gdzie pogrzebano setki zwłok żołnierzy radzieckich, którzy zginęli na południowych Morawach w walce z hitlerowcami. Pośrodku nekropolii ustawiono monumentalny pomnik z piaskowca przedstawiający walczącego żołnierza. Z lewej i prawej strony pomnika widnieją dwa napisy - z jednej po czesku, z drugiej po rosyjsku - oba wyjąją przedchodnia, żeby się zatrzymali i wspomnieli poległych żołnierzy.

Wspomnił godny jest także wybudowany w 1993 z kościół rzymskokatolicki, w miejscu, gdzie stał stary, a którego wieża się zawaliła. Nowy swoją wieżą przypomina wystrzał rakietowy. Warto go zobaczyć.

ERWIN JONSZTA, Szumbar

Niepokojące wyniki niezwykłego sondażu

Bez rozgłosu, ale też nieco w ramach Roku Młodzieży PZKO przeprowadziliśmy w 11 dziewiętnastu klasach uczących podstawowość od Mostów po Cieszyń Cieszyń nowego rodzaju sondaż poziomu i poglądów naszej najmłodszej młodzieży. Robiliśmy to po mniomsku, bez oparcia o metody czy sondażowe naukowe. Chcieliśmy w osobisty kontakt poznać, jaka ta młodzież jest pod względami, które nas muszą interesować.

Prawie tak sam sondaż - ankietę przeprowadziliśmy przed dwoma laty, ale wtedy zwracaliśmy uwagę na pewne niepokojące wyniki, które częściowo opublikowaliśmy w kwartalniku „Materia”. Nie zainteresowało to bliżej ani Macierzy Szkolnej, ani szkół. Nadal wolimy podkreślać sukcesy, które jes-

zcze są, a zwracamy się w części naszych dzieci i nauczycieli. Bo w szkole można wiele rzeczy robić jakby obowiązkowo, później jest znacznie gorzej... Pojedynczo, choćby nawet udane imprezy młodzieżowe, organizowane przez średnie i starsze pokolenie nie rozwiązują problemów, jakie poruszył nie tak dawno w „GL” Marian Janas w artykule pt. „Komu przebaczać palec?”.

W pierwszej części ankiety trwającej 40 minut chodziło o odpowiedź na proste pytania z różnych dziedzin - historii, geografii, literatury, dotyczących spraw współczesnych... Wyboru właściwej odpowiedzi dokonawali z kilku podanych wariantów.

Było różnie, np. nie wszyscy poznali znane fragmenty z „Pana Tadeusza” czy z „Pamiętnika starego nauczyciela”.

Były też inne zaskakujące luki w wiadomościach. Badanie było anonimowe, pomimo to młodzież była nieskoncentrowana, a uczniowie często zaglądali do ankiet sąsiadów. Wyniki ważyły się między 40 a 55 punktami na 64 możliwych. Nie odnotowaliśmy wyraźnych różnic między wynikami uzyskanymi przez uczniów poszczególnych szkół.

Druga część ankiety dotyczyła sondażu do ważnych dla naszego społeczeństwa spraw. Jeżeli chodzi o sprawność posługiwania się poprawną polszczyzną lub językiem czeskim, to ze 189 ankietowanych za językiem czeskim (respondenci stwierdzili, iż lepiej nim władają) odpowiedziało się 32 uczniów, za polskim - 23. Reszta nie widziała różnicy. Polską szkołę dla własnych dzieci wybrałaby nieznaczna większość absol-

wentów. 63 zostało niezdecydowanych, a 19 preferowało szkołę czeską.

Nie najlepiej wygląda również zainteresowanie prasą zaolziańską. 53 respondentów nie czyta jej w ogóle. Z działalności PZKO spokoiła się w różny sposób większość młodych, ale tylko 21 zamierza wstąpić do Związku. 121 dopuszcza tę myśl w przyszłości.

Stosunek do religii jest pozytywny. Jedynie 24 ankietowanych nie dostrzega jej znaczenia w życiu człowieka.

Częściowo zadowolony może i fakt, że prawie połowa ankietowanych chce mieszkać i pracować na Zaolziu. Jedynie 20 zamierza opuścić ten region.

Wstrzymujemy się od komentarzy, może zrobi to ktoś inny.

WLADYSŁAW DRONG, Miłków
OSKAR LANZ, Trzyniec-Końska

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■

Świat zbudowany został ze słów

Tak zauważył pisarz. „Czym jest życie, jeśli nie zbiorem wzruszeń?”

Rozpoczęliśmy swe dziesiąte lato nad stronicami Włodzimierza Paźniewskiego. Pragmatyk ów, z żywym błyskiem w oku, dysponując fotograficzną pamięcią i na każdym kroku zestawia wszelką wiedzę z aktualnymi relacjami. Miewa przy tym szczęście do przedniego towarzystwa. Tym razem, zanim ślapi uwyła na objawach postkomunizmu, oprowadza czytelnika po bliższej i dalszej okolicy europejskiej i robi to jak zawsze w sposób nieopartych na; pewnie dlatego lekturę „Twórczości” zaczęło się zwykłe od jego eseków. Tym razem np. zwiędza Paryż z Genewą z toruńskim profesorem Elzenbergiem, potem idzie przez Bliski Wschód i Prokopem z Cezare, notuje po drodze ta Izakiem Ibrahem jego definicję prawdy: to „zrównanie rzeczywistości

z rozumem”. Rabbi Meir przy tym radzi mu z polubianiem: „Nie patrz na dżban, ale na to, co jest w nim: bywa dżban nowo pelen starego winą i stary, w którym nie ma nawet młodego”. Oraz to, że „kultura żydowska zajmuje się bagatelizowaniem nieszczęść”.

Oto przyjaciół świeżo zaprezentował mi W. Paźniewski „Gramatykę rozproszenia” (Sosnowiec 1995), jak zwykle jeszcze jedną rzecz o wypracowaniu sensu. Nietawo ich zdobyć, i sens, i Paźniewskiego. Skojarzył nas ongiś Koziniec: długo patrzyliśmy wtenczas z Włodkiem i Stasiem Piskorem - było świeżo po sierpniu '68 - na nocne tropy Zaolzia. Zachowalem stamtąd wiersz Władka na papierowej serwetce: o błoście i płaskich butach oraz o Żeromskim i „Kurwie historii”...

Odrzynam się więc od skistej aury na podcienia (penthouse) na dachach

nowojorskich drapaczy (aktoryz tam żyją, maklerzy...) i nagle okazuje się, że w r. 1912 modny był coctail, „Titanic” spirytus rozcieńczony piwem Schwechtera oraz odrobina rumu. Na niedużo przed Sarajewem. Obszary wieśdskie, freudowskie przywodzi tutaj pierwszy poważniejszy niepokój prozaka i esesty: przegadanie rewolucji. „Jesteśmy świadkami gigantycznej inflacji zdań i opinii. W krajach, które niedawno opuszczyły przepietny barak komunizmu, wypowiedź publiczna niewiele znaczy... Jaka przyszłość może czekać kraj, gdzie politycy zaniechali uprawiania polityki, oni tylko potrafia głądzić zawiłe o polityce...”. To już powód do podjęcia. W. Paźniewski zaś zwykł wtedy nie żartować, analizę stał się destrukcją w życiu naszych narodów. Nazwał ją gramatyką rozproszenia. Już Piłsudski miał zauważyć, iż

świadość, chwalebna cnota z okresu niewoli, obraca się w samobójczą przywarę. Destrukcja broniona się przed wdeptaniem w ziemię: podejmowano drobne działania, szkodzone przeciwnikowi na każdym kroku, w każdym miejscu i w każdym czasie. Co jednak począć, jeśli metoda taka wchodzi w krew, rodzi balagan i skrajne absurd? Jeśli ustanawia lombardy myślowe szarżary i zszoszonych idei, tzn. ucieczkę w przeszłość, jak również pomiatanie najwzniejszym dla nas dniem dzisiejszym, a także przyszłością... Polskie uwiezienie w historii jest równoznaczne z dokładną ewakuacją z teraźniejszości... Inną stroną tego zaplątania w przeszłość okazuje się umysłowe lenistwo.

Na targu w Drohobyczu wdrowny handlarz sprzedaje świeże obrazy. Najdroższy jest Bóg Ojciec, „Spór dwóch drewnianych ramiek, pomalowana wiekilem różem, spoglądała twarz Karola Marksa... Wystarczył sprytny re-

SENIORZY W FORMIE

Ciągle wysokie tempo pracy utrzymują członkowie wedyńskiego Klubu Seniora. W tym roku urządzili już 6 imprez, a kilkakrotnie spotkali się w węższym gronie, w celu omówienia szczegółów organizacyjnych i ustalenia form współpracy z innymi zespołami i sekcjami MK PZKO.

Nowy rok tradycyjnie rozpoczęli już od... sprzątania gmachu „Czytelnicy”. W dniach 5-6 stycznia w kapitalnych porządkach brało udział 11 pań i 13 panów. Innych szans na utrzymanie czystości w obiekcie nie ma praktycznie żadnych. Koło PZKO od kilkunastu już lat jest oficjalnym gospodarzem „Czytelnicy”, ale nie dysponuje żadnymi środkami na zatrudnienie choćby konserwatora czy sprzątaczy. Wszystkie prace związane z eksploatacją obiektu muszą być wykonywane gratis, czyli w ramach - dziś już anachronizm - i ideologicznie skompromitowanego - czynu społecznego. Sytuacja ulegnie, być może, zmianie po przejęciu gmachu przez dawnego właściciela - Stowarzyszenie Czytelnicy Katolickiej. Organizacja ta została już sądowo zarejestrowana, lecz nie wznowiła jeszcze działalności.

Największym powodzeniem cieszyły się ostatek harce. Ok. 90 osób przybyło do „Czytelnicy”, żeby tańcem, śpiewem i wspomnieniami polegnąć udziału sezon karnawałowy. Po raz pierwszy (i ostatni) seniorzy mieli też okazję gościć konsula Piotra Sawarwa. Pod względem gastronomicznym i technicznym (nagłośnienie) ostatek spotkania obsługiwane są przez związkową, skupioną głównie w zespole teatralnym, młodzież.

Kwiecień upłynął pod znakiem obchodów doniosłych rocznic literackich: 200-lecia i 150-lecia urodzin Adama Mickiewicza i Jana Kubisa. Spotkane ich życia i twórczości poświęcają zgromadzieli, co ciekawe, różne gremia słuchaczy, każde jednak w liście ok. 35-40 osób. Referaty wygłosili i fragmenty twórczości zaprezentował Kazimierz Kaszper.

Majowe smażenie jajecznicy zostało połączone z obchodami - szczególnie stosownymi w tym gronie - Dnia Matki i jak zwykle zgromadziło tron najbardziej aktywne i zasłużone działacze Koła. Paniom dedykowano piosenki w wykonaniu b. członków chóru, przy akompaniamencie akompaniamentu Władysława Nowaka.

Wszystkie imprezy rejestrowane są na kasie wideo przez Józefa Marosza i emitowane przy najróżniejszych, bardziej relaksowo zaprojektowanych okazjach. Ostatnia nadarzyła się już w czerwcu, podczas autokarowej wycieczki do Istebnej i Żywca.

Klub powstał przed piętnastu laty, z inicjatywą odchodzącego z - piastowniczego 20 lat - funkcji prezesa Kola Józefa Kaszpera. On też jest głównym animatorem jego działalności. Klub liczy obecnie ok. 100 członków, przy czym w imprezach bierze przeciętnie udział ok. 50 osób. Spotkanie z okazji jubileuszu odbędzie się w wrześniu. (k)

ROBOTNICZY PRZYMUSOWI III RZESZY NIEMIECKIEJ

Czy doczekają zadośćuczynienia?

Nie wiadomo, czy w Niemczech powstanie fundacja, która w sposób nieburokratyczny wypłaci rekompensaty dawnym robotnikom przymusowym. Do takiej fundacji „doręczycy się”, według własnych deklaracji, Volkswagen i BMW.

Przez całe lata sceptycyza wobec takiej fundacji była charkę (jakąś demokracja. Chacley stali na stanowisku, że roszczenia zagranicznych robotników przymusowych podpadają pod reparacje, a więc muszą być regulowane między państwami (np. Polaka wraz z ZSRR rzekła się reparacji w 1953 roku). Tymczasem Federalny Trybunał Konstytucyjny w werdykcie z 2 lipca 1996 roku orzekł, że według prawa międzynarodowego jest możliwe naprawienie szkód dawnym robotnikom przymusowym. Rząd w Bonn stwierdził potem, że werdykt nie nakłada na rząd federalny obowiązku zadośćuczynienia.

Nadzieję zainteresowanych wzbudził wyrok sądu bostońskiego z 5.11.1997 roku, który żydowskiej robotnicy przymusowej przyznał zaległą zapłatę za

pracę. Sąd w ten sposób w ogóle po raz pierwszy uznał roszczenie do zapłaty za niewolniczą pracę. W tym sensie wyrok miał charakter precedensowy. Zwolennicy zadośćuczynienia dla dawnych ofiar obawiają się jednak, że dochodzenie roszczeń drogą prawną okaże się dla wielu zainteresowanych barierą nie do przebycia i dlatego uważają stworzenie fundacji za rozwiązanie lepsze, bo prostsze.

Deputowany z Sojuszu 90/Zielonych Volker Beck obliczył i opisał w rozmowie z PAP, że na koniec 1997 roku z miliona żyjących jeszcze dawnych robotników przymusowych prawo do rekompensaty ma połowa.

To głównie ludzie z Europy Wschodniej, którzy, inaczej niż ich towarzysze niedoli z Europy Zachodniej i Izraela, nie dostali żadnej rekompensaty, w tym zwłaszcza na mocy Federalnej Ustawy o Odszkodowaniach (BEG) z 1956 roku (uzupełnionej w 1965). Zostali z niej bowiem wykluczeni obywatele państw, z którymi RFN nie utrzymywała wówczas stosunków dyplomatycznych. Np. Polacy, którzy po wojnie zostali na Zachodzie lub potem wyjechali, dostali odszkodowanie. Oweczesny rząd RFN stosował wiele kruczków prawnych, by pomniejszyć zakres BEG. Szerzej o Polacy otrzymali mniej, ponieważ ich krzywdę zakwalifikowano jako mniej ważną. Uznano, że byli przesładowani nie z powodów ra-

znych, lecz narodowych, za co przysługiwali niższe świadczenie. Władzy do projektowanej fundacji winny był rząd i przedsiębiorstwa. Gotowe do tego firmy jak Volkswagen i BMW czekają na ruch sądu.

Przez lata rząd bostoński wskazywał, że Republika Federalna wypłaciła z tytułu wszelkich odszkodowań 100 miliardów marek i w pół wieku po zakończeniu wojny, po dziesięcioleciach pokojowej współpracy Niemiec ze społeczeństwem międzynarodowym, nie ma już uzasadnienia dla dalszych reparacji ze strony Republiki Federalnej.

Trzecia Rzesza zatrudniała w ciągu sześciu lat wojny 12 milionów robotników przymusowych. SS dostawało od fabryki 1,23 Reichsmarki za godzinę pracy „dostarczając” z obozu robotnika. Reżim początkowo ich dobrodnie werbował, ale od roku 1942, gdy wzrosło zapotrzebowanie przemysłu wojennego na niewolniczą siłę roboczą, przymusowo kierował do pracy obywateli podbitej Europy.

Układ Londyński z 1953 roku między RFN a mocarstwami zachodnimi stanowił, że roszczenia odszkodowawcze mogą być, do czasu podpisania traktatu pokojowego, regulowane tylko między państwami. Osoby prywatne nie mogły więc zgłaszać indywidualnych żądań pod adresem RFN. Traktat „plus 4” z 1990 roku został uznany za traktat pokojowy i na tej podstawie niektórzy dawni robotnicy wystąpili ze swoimi żądaniami.

WŁODZIMIERZ KOZYCKI (PAP), Bonn

PROGRAM TV POLONIA

■ **PIĄTEK 31 LIPCA**
7.00 Sport-telegram, 7.05 Kraina uśmiechu, 8.00 Gościnnie, 8.30 Wiadomości, 8.45 „Znak ostry” (s. 9), 9.15 Z biegiem rzek i biegiem historii (cykl dok.), 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 13), 13.45 Kolekcje osobiste: Magia muzyki, 14.10 MDM (pr. rozryw.), 14.45 Dziariusz rządowy, 15.00 Panorama, 15.20 Program dnia, 15.30 Galeria pod strzechą, 16.00 Hity satelity, 16.30 Ala i As (da dzieci), 16.45 Kolorowe nutki, 16.50 Tata i Marcin powiedzieli, 17.00 Teleexpress, 17.15 Wielka gra (teleturniej), 18.05 Tęcza w bajce, 18.15 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 18.45 Latarnik, 19.15 Dobranoc! „Olimpiada Bolka i Lolka”, 19.30 Wiadomości, 19.55 Prognoza pogody, 20.00 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

■ **WTOREK 4 SIERPNI**
7.00 Sport-telegram, 7.10 „Jubileusz 100 lat”, 7.35 „Kot w butach” (s. anim.), 8.30 Wiadomości, 8.45 „Znak ostry”, 9.15 „Z biegiem rzek i biegiem historii” (cykl dok.), 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

■ **SOBOTA 1 SIERPNI**
7.00 Galeria pod strzechą, 7.30 Hity satelity, 8.00 Dzień dobry na dzień dobry, 8.30 Wiadomości, 8.40 Misjonarze, 9.05 Opowiadanie z kolegium matki: Podziemne zapiski (2), 9.30 Ala i As (da dzieci), 9.45 Szafka (da dzieci), 10.15 Zrob to tak jak my: Sukienka na lato, 10.30 Brawo! Hit!, 12.30 Wiadomości, 13.30 „Prezident „Mieczysława” (film dok.), 14.00 Kowalski i Schmidt, 14.30 Od rozbioru do wolności (teleturniej), 15.00 „Pomórsk wsiście” (wiersze), 15.30 „Kolumbowie” (s. anim.), 16.00 Piosenki i filmiki, 16.45 Informacje studia Kontakt, 17.00 Teleexpress, 17.15 Tabela Pamięci: Piosenki w Powstaniu Warszawskim, 17.20 Memorial Żołnierskiego (zapasy w stylu wolnym), 18.20 „Kolumbowie” (s. 15), 19.15 Dobranoc! „Bodzio - maty helikopter”, 19.30 Wiadomości, 19.50 Prognoza pogody, 19.55 Gość TV Polonia, 20.00 Pierścienek z orem w koronie” (film polski), 21.45 Recital Hanny Banaszak, 22.40 Panorama, 23.15 Tok szok, 0.00 Koncert Haliny Francuskiej, 0.45 „Bodzio - maty helikopter” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.35 Tabela Pamięci: Piosenki w Powstaniu Warszawskim, 1.30 „Kolumbowie” (s. 15), 2.25 Show na niedzielną, 2.30 Panorama, 3.05 „Pierścienek z orem w koronie” (film polski), 4.45 Recital Hanny Banaszak, 5.40 Memorial Żołnierskiego (zapasy w stylu wolnym), 6.40 Galeria pod strzechą.

■ **NIEDZIELA 2 SIERPNI**
7.00 Program dnia, 7.05 Show na niedzielną, 7.10 Z biegiem rzek i biegiem historii (cykl dok.), 7.40 „Głogowiński” (rep.), 8.00 Krocze drogami aniołów, 8.15 „Kolorowy świat Felicy Curylowej” (rep.), 8.30 Bliśko choć daleko: Odtęśnienie, 9.00 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 9.30 Dzień dobry na dzień dobry, 10.15 Zagroźstwo, 10.45 Niedzielnie myślowanie: Gra Radiowa Orkiestra Symfoniczna, 11.30 „Płnik polonijny w Berlinie” (rep.), 11.45 „Mazurzenie mojego życia” (rep.), 12.00 Wskazywanie powieksi (da dzieci), 12.35 „Bobakowski” (s. anim.), 13.00 Maza sw., 14.00 Skarbiec, 14.30 Podwieczorek, 15.30 Biografie: Prof. Jerzy Zaburczycki, 16.20 Czy ma jeszcze panituzo?, 16.50 Kto jest kim? 17.15 Kto w butach? (film), 17.50 „Czar na perła” (arch. film polski), 18.05 Tabela Pamięci: Barykada, 19.15 Dobranoc! „Opowiesci taty bob”, 19.30 Wiadomości, 19.45 Prognoza pogody, 19.50 Gość TV Polonia, 20.00 „Rosliny trójce” (film polski), 21.10 Koncert Anny Lipnickiej, 22.30 Panorama, 23.05 Pama '98 (koncert inauguracyjny), 0.00 Sportowa niedziela, 0.30 „Płnik polonijny w Berlinie” (rep.), 0.50 „Opowiesci taty bob” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.20 Tabela Pamięci: Barykada, 1.35 Podwieczorek, 2.30 Panorama, 3.05 „Rosliny trójce” (film polski), 4.15 Koncert Anny Lipnickiej, 5.40 Auto-moto-klub, 5.50 Sportowa niedziela, 6.25 Kowalski i Schmidt.

■ **PNIEDZIALEK 3 SIERPNI**
7.00 Sport-telegram, 7.05 „Powrót Aniol” (s. 7), 7.30 „Wille morisko” (s. anim.), 8.00 Latarnik, 8.30 Wiadomości, 8.40 Ala i As (da dzieci), 8.55 Kolorowe nutki (da dzieci), 9.05 Tata i Marcin powiedzieli, 9.30 Tatę szuka na s. Marci Szajna, 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

■ **CZWARTEK 6 SIERPNI**
7.00 Sport-telegram, 7.05 Recital Hanny Banaszak, 8.00 Kowalski i Schmidt, 8.30 Szafka, 8.45 Truskawkowe studio (film anim.), 9.05 Kolorowe nutki, 9.15 Historia, 9.45 Dobranoc! „Bodzio - maty helikopter”, 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

■ **PIĄTEK 7 SIERPNI**
7.00 Sport-telegram, 7.05 „Powrót Aniol” (s. 7), 7.30 „Wille morisko” (s. anim.), 8.00 Latarnik, 8.30 Wiadomości, 8.40 Ala i As (da dzieci), 8.55 Kolorowe nutki (da dzieci), 9.05 Tata i Marcin powiedzieli, 9.30 Tatę szuka na s. Marci Szajna, 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

■ **SOBOTA 8 SIERPNI**
7.00 Sport-telegram, 7.05 Recital Hanny Banaszak, 8.00 Kowalski i Schmidt, 8.30 Szafka, 8.45 Truskawkowe studio (film anim.), 9.05 Kolorowe nutki, 9.15 Historia, 9.45 Dobranoc! „Bodzio - maty helikopter”, 9.45 „Dziwczyna z Mazur” (s. 10), 10.40 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 11.05 „Podujecie życie Kieratowy” (film dok.), 11.35 Creolo (mag. katol.), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Rzeka kłamstwa” (s. 21), 20.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 22.30 Panorama, 23.05 Koncert Roberta Chojnackiego, 23.35 „Konstancja Ildefon Guberni” (film polski), 23.50 Centrum uwagi, 0.50 „Olimpiada Bolka i Lolka” (s. anim.), 1.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody, 1.30 „Zbrodnia ludu Artura Savile’a” (film polski), 2.00 Latarnik, 2.30 Panorama, 3.05 „Rzeka kłamstwa” (s. 43), 3.30 „Warszawa walczy 1939-1945, 63 dni Powstania Warszawskiego” (film dok.), 5.35 W centrum uwagi, 5.50 Dziariusz rządowy, 6.05 Wielka gra.

SPODZIEWANA REHABILITACJA HUSA I SAVANAROLI

Samokrytyka Kościoła

Wobec zbliżającego się jubileuszu 2000 lat chrześcijaństwa papież Jan Paweł II przygotowuje się do dokonania doniosłego gestu samokrytyki Kościoła, przyciągając zwłaszcza nadzuch inkwizycji.

Oficjalne czasopismo wydawane w Watykanie w związku z jubileuszem, „Tortium Millennium” napisało: „W najbliższych miesiącach, w roku obchodów jubileuszu, papież może dokonać gestu o wielkim symbolicznym znaczeniu, prosząc o przebaczenie”. Są to słowa biskupa pomocniczego Rzymu, Rino Fisichelli, jednego z duchownych, którym powierzono przygotowanie do obchodów Roku Świętego 2000.

Włoski kardynał Girolamo Savonarola (1415-1498) i czeski reformator Jan Hus (1369-1415), którzy zostali spaleni na stosach, są wśród ofiar inkwizycji, które Kościół ma rehabilitować i ogłosić męczennikami, co otwiera drogę do ich procesów beatyfikacyjnych.

Komisja złożona z benedyktynów, do których należał Savonarola, przygotowała już na polecenie Stolicy Apostolskiej dossier dotyczące wieloletniej pracy klasztoru św. Marka w Florencji.

Komisja Episkopatu czeskiego jest w trakcie ponownego badania mrocznego okresu, w którym prześladowany był przez inkwizycję nie tylko Jan Hus, lecz także jego uczniowie, bursicy.

Wszystkie krajowe konferencje episkopatów uczestniczące w przygotowaniach do tryumfalnego jubileuszu poproszono o zastanowienie się nad nie-

sprawiedliwiami i błędami popełnionymi przez Kościół, zwłaszcza w XVI-XVII wieku.

W styczniu, przy okazji pewnego sympozjum watykańskiego, odpowiedzialni za watykańską Kongregację ds. Nauki Wiary (dawne Święte Oficjum) zapowiedzieli otworzyć dla historyków i trybunałów archiwów Świętego Oficjum, które dotyczy działalności inkwizycji od 1542 z: Hiszpański prael Alejandro Cifres, dyrektor archiwów, powiedział, że wiele dokumentów zaginęło, gdyż zostały przewrócone (1816-17) na rozkaz Napoleona I do Paryża. Niemniej, jak sądzi sądzik Cifres, „dokumenty ukazały się w głębszych proporcjach inkwizycji, instytucji, która nie była wyłącznie obskurancją i nie była monolitem”.

Na prelekcje pądzdzienka i listopada odchodzi się z inicjatywą teologa papieskiego, Szwajcarka ojca Georga Costier, sympozjum poświęcone Inkwizycji tryumfującej i hiszpańskiej oraz Wiekiem Średnim. Na przyszłość rok przewidziano sympozjum w sprawie korzeni antysemityzmu w świecie chrześcijańskim.

Nie sygnowane materiały pochodzą z satelitalnego serwisu PAP.

20 TYSIĘCY DZIECI W POLSKICH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH NA LITWIE

Szyfrowe zabieganie o szkoły

Polskie szkoły na Wileńszczyźnie są dyskryminowane - uważają posłowie z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie. Jan Minczewski podał przykład z kilku zamieszkałych przez Polaków miejscowości, gdzie władze odmawiają otwarcia klas polskich.

Np. w Związku rodzice złożyli 17 podań o otwarcie X klasy, ale władze powiatowe odmówiły, motywując to brakiem wyposażenia - m.in. sali sportowej. Natomiast w litewskich szkołach otwiera się nowe klasy nawet dla dwóch czy trzech uczniów - mówią posłowie - także tam gdzie brak takich sal i laborantów.

W Biedanach w litewskiej klasie X ma się uczyć trzech uczniów. Władze odmówiły jednak otwarcia w tej samej

miejscowości X klasy dla siedmiu polskich uczniów, którzy w związku z tym będą musieli dojeżdżać do szkoły znacznie dalej.

W Lawaryszkach polska szkoła mieści się w kilka przedwojennych misjonarskich budynkach, ale na budowę polskiej szkoły powiat nie daje pieniędzy. Znalazł natomiast środki na bezdrożę litewskiej placówki w tej miejscowości.

Twierdzi, że powiat litewski przekazuje na rozwój litewskich szkół w tym roku pięć milionów litów i amercia na szkolnictwo mniejszości narodowych. Te ostatnie muszą utrzymać się z superdotacji funduszy samorządowych, z których załatwuje starosta na pensje dla nauczycieli i niezbędne

remonty. Uprzywilejowanie litewskich placówek ma zdaniem posła zachęcić polskich rodziców do oddawania dzieci do lepszych i nowszych szkół litewskich.

Minczewski pozytywnie ocenił nową sejmową ustawę o oświacie za to, że znalazł się w niej zapis wzmacniający nauczanie w szkołach mniejszości w językach tych mniejszości. Skrytykował jednak dwuznaczność niektórych sformułowań, które - jego zdaniem - jeszcze bardziej utrudnią otwarcie klas i szkół mniejszości.

Na Litwie działa ponad 120 polskich placówek oświatowych różnego szczebla, w których uczy się 20 tysięcy dzieci. **BARBARA MACHEJKA (PAP), Wilno**

kronika rodzinna

Dzisiaj mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego
śp. EMILA ŚLIWKI
z Trzycia. Tych, którzy Go znali,
o chwilę cichych wspomnień proszą
najbliżsi. C52/094

kino

ORLOWA - Wszelchwiat: Siedem
w Tybicy (30, 31, godz. 17.30),
Młodzi uderzenie (30, 31, godz.
20.00), KARWINA - Reflex: Zama-
wacz koni (30, 31, godz. 20.00), Wy-
wolywać deszczu (30, 31, godz.
17.00), Centrum: Polowanie na myz
(30, 31, godz. 17.45, 20.00), Kino let-
nie: Mieczycza z żelazną maską (30,
31, godz. 21.30), HAWIERZÓW -
Centrum: Królowa jeziora (30, 31,
godz. 15.30), Szeryfowie (30, 31, godz.
17.45, 20.00), Kino letnie: Blues bro-
thers 2 000 (31, godz. 21.00), CZ. CIE-
SZYN - Central: Do 12 sierpnia nie-
czynne, TRZYNIEC - Kosmos: Za-
krzewiona ręce (30, 31, godz. 17.30,
20.00).

programy MOK

MUZEUW ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
Sala wystaw w zamku w Kar-
wle-Frysztacie: Do 30. 9. wystawa
Novum Lumen Chemicum - alchemia,
magia i tajne twórczości na Mora-
wach Północnych i Śląsku; wt-pt: 9-
12, so: 9-13.
Sala wystaw w Cz. Cieszynie:
stała wystawa "Życie ludu w Cieszy-
nie". Do września trwa wystawa
"Jest Dzikiego Zachodu". Otwarte:
wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
Museum Techniczne w Piet-
wałdzie: stałe wystawy: "Tramwaj
w Otrawskim i Karwiskim", "Wiat-
nik", "Pranie i prasowanie bielizny".
Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-
17.
Sala wystaw Musalon w Ha-
wierzowie-Mieście: do 27. 9. wystawa:
"Jury, butki, bućki". Otwarte wt-pt: 9-
17, so: 9-13, nie: 13-17.

Dnia 31. 7. 1998 wspomniamy 1. rocznicę śmierci Ko-
chanej Mamusi, Babcie, Teściowej
śp. WANDY CZYZOWEJ
z Pękalów i 4. rocznicę śmierci Ojca, Dziadka oraz Teściu-
śp. JANA CZYZA
ze Stonawy. O chwilę wspomnień prosi córka Kornelia,
z córką, wnuki Renę i Xenie. C54/152

Muzeum

Tragedii Żywockiej: stała wy-
stawa
Muzeum Huty TRZYŃCZA: wysta-
wa pt.: "Stroje ludowe Śląska Cieszyń-
skiego".
Do końca sierpnia wystawa
"O piwie". Otwarte: wt-pt: 9-16, so: 9-
13.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM

POWIATOWE W KARWINIE: do
25. 10. wystawa "Frysztat w dokumen-
tach archiwalnych". Otwarte: po-śr: 8-
17, wt-czw: 8-15, pt: 8-14.30.

co, gdzie, kiedy

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub
Emerytów zaprasza na spotkanie klubo-
we w czwartek 30. 7. o godz. 16.00 do
świetlicy przy ul. Matułka 2.

Informujemy iż Klub Emerytów
i Klub Kobiet będzie w sierpniu 1998
nieczynny. Dalsze spotkanie odbędzie
się zgodnie z rocznym planem pracy.
DO ABSOLWENTÓW KURSU
WODZIREJA! - Zapraszamy na spotka-
nie twórczy i zabawę w organi-
zację ZLOTU '98. Spotkamy się w pią-
tek 31. 7. od godz. 9.00 (w drodze wy-
jątku również w sobotę 1. 8. od godz.
9.00) w Parku PZKO w Bystrzycy.
O 17.00 przejazd do ośrodka PZKO
w Koszarzyskach (z przystankiem
„U Samca"). Dla chętnych noglegi za-
pewniemy (zabrać piwory).

nieruchomości

SPRZEDAM pole pod budowę
w Wędrzyni. Informacje u p. Bielsza
pod nr tel. 322 120. AD-141

PTTS „BESKID ŚLĄSKI” INFORMUJE

Rajd „O kyrpcie Macieja”

Podobnie jak i w latach poprzed-
nich, również w tym roku towarzyszyć
będzie „Goralskim Świętu” rajd turysty-
czny „O kyrpcie Macieja”, którego
współorganizatorem jest PTTS „Beskid
Śląski”. Odbędzie się on w sobotę 8
sierpnia, wszystkie trasy kończą się
w Łasku Miejskim, a jego uczestnicy
tradycyjnie będą mogli startować
z dwóch kolejowych w Gródku, Naw-
siu i Mostach koło Jabłonkowa, a do-
datkowo - po raz pierwszy - również
z Bukowca.

Na nową trasę tegorocznego rajdu
z Bukowca należy udać się po czerwo-
nym szlaku na Baginie (tu będzie dla
wszystkich tras czynny w godz. 11.00-
14.00 punkt kontrolny) i dalej po nie-
bieskim w kierunku mety.

Uczestnicy rajdu, którzy zdecydują
się wystartować z Gródku i w Nawsiu,
będą mogli skorzystać z dwóch tras.
Pierwsza, 17-kilometrowa, prowadzi do
mety przez Filipkę, Gróńcizek i Bagi-

niec, na trasie drugiej (20 km) będzie
trzeba pokonać także Stozek. Dwie tra-
sy prowadzą również z Mostów - na tej
dłuższej, 20-kilometrowej, trzeba bę-
dzie przejść do Łasku Miejskiego przez
Girówca, Bukowice i Baginie.

JAN HECHKO, Wędrzyna

Z łodpustu
na
Kozubowej

godny chrześcijański niepiętyr
podziękowań w kaplicy Pódboc-
kowi, że mi pomógł wysiść na tym
nasz chłopaki gród. Wraz z wielkim
kupom podniósł wysiłochoch
uroczyście masę. Farozczek
grzmieł na hoanniu to nieuczci-
wości, to braku miłości i pozostaw-
niom bliźniemu, a przede wszystkim
rodzicom. Pięknie to powiedział,
ale jak tymu zarządź, jak świat
je taki strasznie zepsuty...
Po łodpisywaniu „Anioł Potęski”
wybróch się na łodgłędziyny hapli-
cy, obych się na własne łocy
przebiegł, to czym w „Głosie Ludu”
tęla pisał. Kupa je zrobienie, ale to
najgor-
zniej dziegier czarna. Jak to tak
łobzyrzym, spotykam Jurka
Schatulę, Stanis i Franca Filipkę i Ludwi-
ka Szabesze, kierz łodbywały na
mięgięca takim chłopakiem narade.

Jeśli też do nich dołączysz i postę-
choł ich łoracyje. Wycie, mnie fort
wierciło w czepani, gdo dot poczn-
tek całej łodbudowie i kiery piyr-
szai prziszeł z pomocą. Dostochek
zaraz łodpowidzi: Piyrśnom gmi-
nóm była Bystrzyc, prawił Jurk
Schatulę, ale zaraz nato Franek
Filipek dodoł, że łodnolodniatko
gmina też spynyla gromym. Ludwi-
ku Szabesze, to je tym, co piyrśwazi
zwolot ludzi do roboty, prawi, że
taszki podbeskidzki gminy doty
kierzi grejar na ratowaniu haplicy.
Łostek potrzebnych piyrniędzy
łofiarowali dobre ludzje. To je
najpiękniejszy łobraz chłopskiego
patriotyzy.

Był na łodpucie a nie narzedy
do budów to był try grejar. Wielu
jich nie było. Tam też spotkał
kupuce znomych goroli aji dółan.
Tam cantowalo pokazymano na
każdym bruku. Nimig też dopuścić
do gryznoego zchłódniozo łodpusta.
Łodgłędził się łod bud i
pricapnył przy kupie łodpisywo-
nych turytystów, kierz tradycyjni
łodzy rok się schodomo na łodpucie
na Kozubow. Siywały piyrśnicke-
zi ze „Siywnika korbubiatzkiego”.
Astorym tego siywnika je Janek
z Gróńcizki.

Czas udm tak łodnym przelot!
Ani też się porządnie nie łobez-
rzył, a łobezko się przełobdo przy
Kozubowim i trzeba było szmaro-
wać na dół. Słoto sie łepi jako do
łopca, bo w uszach mi łodczył piyr-
śniczki, kierz pomagaly rzekno
kierzi kroki. Pięknie było na Kozu-
bowie. Pięknie smo nasz grejar,
ale jeszcze pięknie będzie na Goralskim
Świywaniu, na kiere Was już teraz
szerdzenie pozycydom.

Wasz Janek

CZEŚKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 30 LIPCA

- TC 1:
5.00 Reportaż TV Ostrawa
5.35 Okno do sąsiadów
6.00 Studio 6
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.05 Europa i my
9.20 W weekendowej TC
9.25 Hip, hop, hop (telemniej)
10.00 „Jana” (s.)
10.45 O słab Agnieszki Czadziej (telemniej)
11.25 „Życie z Rogerm” (s.)
11.45 Zarówno, panie doktorze!
12.00 Wiadomości
12.05 „Bracia” (bajka)
13.30 Wizytówka
13.55 „Świat cudów” (s. dok.)
14.20 Graj orkiestry dęte
15.00 „Ambulans” (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 Niechaj świat zadowolony ma!
16.15 „Mój przyjaciel delin” (s.)
16.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III” (s., 1/26)
17.30 AZ-quiz (telemniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 Wycieczem na ekranie
18.20 Policia RC
18.25 W weekendowej TC
18.30 „Krok za krokiem V” (s.)
18.55 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wycieczka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Garbus” (film franc.)
21.45 Ten nasz charakter czeski
22.05 Wiadomości
22.20 „Tour de France” (reportaż)
22.30 Salon czeski
23.00 „Charlotte Sophie Benitzek” (s., 1/6)
23.50 Wiadomości
24.00 „Bobby Kennedy. Waznymi słowami” (film dok.)
0.50 „W ogniu” (s.)
1.35 „60”
2.35 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III” (s., 1/26)
3.35 Trzymaj się
4.00 Uniwersytet TV
4.30 Chwilę z piosenką.

PIĄTEK 31 LIPCA

- TC 1:
5.00 Powiązania
5.35 Czarne owce (publicyst.)
5.50 W weekendowej TC
6.00 Studio 6
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.05 Labirynt
9.25 Wiadomości ze świata
9.35 AZ-quiz
10.00 „Spowiedź” (film słowacki, 2/2)
11.10 Arena
12.00 Wiadomości
12.05 „Terytorium białych królów” (s.)
12.55 Wizytówka
13.25 Czarne owce (publicyst.)
13.40 Notatnik policjny
14.00 O zdrowiu
14.15 Diabety
14.20 Klub Seniora
14.50 Aerobik z Barą
14.55 Country Express Praga-Nahville
15.35 „Życie z Rogerm” (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 TV Klub Niesłyszących (mag.)
16.35 „InoX 98 VI” (s.)
17.20 Kinobox ’98
17.45 Policia RC
17.50 W weekendowej TC
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 „Wypłona rodzina” (s. dok.)
18.40 Nad listami telewizyjnymi
18.55 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wycieczka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (z domowej wido-
doteczki)
20.25 „Dr Quinn VI” (s.)
21.15 „Szpecczyk fantom” (film słowacki)
22.50 Wiadomości
23.05 „Tour de France” (reportaż)
23.15 „Bezwinna pogoda” (film kanad.)
0.45 Wiadomości
0.50 Tylko rokozerol
1.30 „Powrót do Edenu II” (s.)
2.35 „Huragan” (film USA)
4.20 Kinobox ’98.

TC 2:

- 7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 „Zdrada w dżungli” (film USA)
13.35 Powiązania
14.10 Lapidarium
14.25 Europa dziś
14.55 Uniwersytet TV
15.55 Teleskop
16.05 Trzymaj się
16.25 Ego
16.45 „Sportowy świat” (s. dok.)
17.35 „Dziwczyni z bur” (film USA)
19.15 W weekendowej TC
19.20 Aerobik z Barą
19.25 „Kto jest kto - Jan Sahan Hołd” (dok.
muz.)
19.55 Wycieczem na ekranie
20.00 „Historie psa - strażnika granic” (dok.)
21.00 „21”
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.40 „Wówczas grał Liszt” (film USA)
23.20 „Spowiedź” (film słowacki, 2/2)
0.35 Salon morskow-śląski
1.05 Salon czeski.

TC 2:

- 7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.50 Reportaż TV Ostrawa
13.25 Auto-moto show
14.20 „Mój przyjaciel delin” (s.)
14.45 „Do widzenia, mam!” (film japoński)
16.30 „Operacja Okawano” (s.)
17.15 „Policjanci i złodzieje” (kom. USA)
18.40 Nowe książki
18.50 Kim jest... (Hasz Łodwika)
19.15 Videofantazja
19.40 BonBon
20.00 Koncert V. Redia i gości
20.50 „Birdland” (bajka anim.)
21.00 „21”
21.30 Tygodnik kulturalny
21.45 Prosto w kulturę
22.15 Chmielecki: Siedem spełnionych życzeń
(pr. muz.)
0.10 „Osakirany” (film rosyjski)
1.35 „21”
2.05 Wiadomości TVS.

NOVA:

- 5.30 Informacje dla konsumenta, 6.00 Świąteczne
z Nowa, 8.30 „Prawa i Lewa ręką diabłu” (kom.
włoski), 10.25 „B. J. i Bear F” (s.), 11.15 „Zary-
zykuj” (telemniej), 11.40 Karuzela (telemniej),
12.10 „Skrytka II” (s.), 12.50 „Dynamis” (s.),
13.40 „W świetle księżyca” (s.), 14.30 „Tak pływ-
nie czar” (s.), 15.15 „Bulwar Pacific Drive” (s.),
15.40 „Sokoła słasnych ser: F” (s.), 16.25
„Johnny Ryan” (film USA), 18.15 Władze
tęla, 18.20 Zaryzykuj” (telemniej), 18.50 Karuzela
(telemniej), 19.20 Prognoza pogody, 19.25
Gomowy, 19.30 DTV, prognoza pogody, 19.50
Wiadomości sportowe, 20.00 „Ameryka po-
wstała” (film niemiecki), 21.00 „Pieluska
Światłowicz” (s.), 22.35 Władze tęla, 22.38
Popzdzi, 22.40 Tęla, 23.20 „Historie z zwiświe-
cia” (s.), 23.45 „Kapitan motocyklisty”
(amer. USA), 1.30 „Dziwności czerwoych
pamiłk” (s.), 2.30 Informacje dla konsu-
mentów.

PRIMA:

- 8.30 „Sally, mała czarodziejka” (s.), 8.35 „Tęla
i przyjaciele” (s. anim.), 9.00 Czarne show, 9.35
Nile nie jest dzikim, 11.00 Program dla pat.
11.35 „Najlepsze oferty” (s.), 12.25 Program dla
pat. 12.55 „Kapela Carwell” (s.), 13.45 Pro-
gram dla pat. 14.30 „Rozmowa z 2000” (s.),
14.40 „Alicja w krainie czarów” (s. anim.),
15.30 „Star Trek - Głęboki wszechświat:
Dziwcy II” (s.), 16.00 S.O.S., 17.00 Program dla
pat. 18.00 „Dollar” (s.), 18.50 Wiadomości re-
gionalne, 19.00 DTV, 19.30 „Historia powoj-
niennej miłki” (s.), 20.00 Czarne show, 21.00 „Fuzja
atomowa” (s.), 21.50 Wiadomości, 22.55 „Po-
licja z Nowego Orleanu” (s.), 22.45 „Dr Brac-
well” (s.), 23.40 „Porozumienie” (film USA).

- PROGRAM 1: 7.00 Kawa czy herbata... 8.00 Spółka rodzinna... 8.30 Wiadomości, prognoza pogody... 9.10 Niewidziani... 10.00 Cagney i Lacey... 10.50 Sto lat (mag. ubezpieczeń społecznych)...

- PROGRAM 2: 7.00 Sport telegram... 7.05 Dziennik krajowy... 7.25 "Pielęgniarki" (s.)... 7.50 Studio urody... 8.00 Program lokalny... 8.30 "W labiryncie" (telenowela)...

- TELE 3: 8.00 "Śląk promostem Europy" (dok.)... 8.30 "Maria z przedmieścia" (s.)... 9.30 "Przygodz Guliwera" (s. anim.)... 9.50 "Było sobie życie" (s. anim.)...

- POLSAT: 6.00 Poranek z Polsatem... 7.45 Polityczne graffiti... 7.55 Poranne informacje... 8.00 "Garfield" (s. anim.)...

- PROGRAM 1: 7.00 Kawa czy herbata... 8.05 "Wszyscy Kochają Raymonda" (s.)... 8.30 Wiadomości, prognoza pogody... 9.10 "Podróże z Aleksandrem i Emilią" (s. anim.)...

- PROGRAM 2: 7.00 Sport telegram... 7.05 Dziennik krajowy... 7.25 "Kocham Lucy" (s.)... 7.50 Studio urody... 8.00 Program lokalny... 8.30 "W labiryncie" (telenowela)...

- TELE 3: 7.30 "Namiętność" (telenowela)... 8.00 Dziś w Telewizji... 8.30 "Maria z przedmieścia" (s.)... 9.30 "Tombik i Bibi" (s. anim.)...

- POLSAT: 6.00 Poranek z Polsatem... 7.45 Polityczne graffiti... 7.55 Poranne informacje... 8.00 "Maska" (s. anim.)...

PIŁKARZE FC KARWINA STOJĄ PRZED TRUDNĄ „PACHTÓRKĄ” Z Jablonec W niedzielę premiera z Jablonec

Rzadko się zdarza, aby drużyna, która zostanie zdegradowana z najwyższych rozgrywek, szybko wrócić do ekstraklasy. Szukata ta udała się już po roku klubowi piłkarzom FC Karwina. Jego właścicielem jest Czesko-Morawskie Towarzystwo Handlowe i Wytwórcze (CMOVIS) z siedzibą w Wesseli na Morawie...

SPORT POLSKI

PIERWSZA KONKURENCJĘ MŚ w 5-boju nowoczesnym, rozgrywanym w Meksyku, wygrały Polki w składzie: Iwona Kowalewska, Dorota Idź, Anna Sullma - 4722 pkt. 2. Niemcy - 4686, 3. W. Brytania - 4665, 4. Białoruś - 4602, 5. RC - 4451, 6. Węgry itd. Rywalizowało 9 drużyn. Polki nawiązały więc do pasma sukcesów w tej konkurencji z lat 1991-92 i 1994-96. Przypomnijmy, iż 5-boj nowoczesny kobiet został wprowadzony do programu IO 2000 w Sydney.

wypadku gace graczy i członków teams realizacyjną aż zapewnienie i bąd wypłacane w terminie, czego w niektórych klubach J-ligowych ostatnio nie bywało... Obecni byli również bracia Preissovs, przedstawiciele firmy GV-SPORT, która przy bardzo dobrych warunkach troszczyć się będzie o techniczne zabezpieczenie potrzeb drużyny, m.in. o nowe kostiumy (zaprezentowano koszulki w kolorze niebieskim i czerwonym) znanej fabryki firmy "Kelm", która ubiera nawet piłkarzy Reala Madryt...

OD BRAMKI DO BRAMKI W MISTRZOSTWACH JUNIORÓW POWIATU F-M drużyny wylosowały następujące numery na sezon 1998-99: I. KS Piasek, 2. KS Brusperk, 3. Sokół Hukwałdy, 4. KS Niebowa, 5. KS Wędrzyna, 6. KS Janowice, 7. KS Oldrychówice, 8. S. Fryczowice, 9. S. Gnojnik, 10. S. Mosty k. Jabł., 11. Beskid Bukowicz, 12. Sokół Metyliczynie. Rozgrywki rozpoczną się dopiero 29. 8. bm spotkaniem 4. kolejk.

Kalendarz rozgrywek piłkarskich I A KLASA, grupa B

- 1. kolejka (9 VIII): Jablonek - Cz. Cieszyn, Wędrzyna - Polanka... 2. kolejka (16 VIII): Cz. Cieszyn - Wędrzyna, Katerzyńce - Jablonek... 3. kolejka (23 VIII): Jablonek - Dobra, Wędrzyna - Katerzyńce...

- 8. kolejka (27 IX): Hodslawice - Cz. Cieszyn, Jablonek - Wędrzyna... 9. kolejka (4 X): Wędrzyna - Hodslawice, Ticha - Jablonek... 10. kolejka (11 X): Dobra - Cz. Cieszyn, Jablonek - Petrzwałd...

DONIESIENIA Z NASZEGO TERENU

HC H TRZYNIEC - HK 36 SKALLICA 10:3 (2:0, 6:2, 2:1). Ekstraklasowy hokeista Hutty rozegrał serię 9 punktów sparingowych od dwucyfrowego zwycięstwa nad ligową drużyną słowacka, lich bramki strzelił: Jano 2 (15. i 23. min.), Daňo 2 (22. i 45. min.), Marek 2 (23. i 27. min.), Chlubaňa (12), Lubina (25), Ujřek (29) i Král (50 min.). Najciekawsze przy przyniosła druga tercja, w której padło 8 goli. Mecz ogłuszał 1200(!) kibiców. Sędzią z Trynca był... Najciekawsze próby hokejki - jutro w Zlinie i we wtorek 4. 8. z „urzędowym” mistrzem RC - Petra Wascina w Trzytciu. Dzień wcześniej jednak - w niedzielę/środa o godz. 17:30 rozegrane zostanie w Trzytciu arcyciekawe spotkanie zespołu Jęgra z wybraną drużyną słowackich gwiazd.

W Poloninie zajął on 2. miejsce (za Krnikiem z Lanecznan). PODCZAS ubiegłego weekendu drużynę lekkoatletyczną Republiki Czeskiej do 17 w trójmieście z Grecją i Niemcami reprezentowała w Jablonce m.in. Veronika Navrátilová z KS HT Trzyńc, która w skoku w dal zajęła 4. miejsce wynikiem 568 cm, przy czym od 2. pozycji dzieliła ją tylko 3 cm. Natomiast brąz w męczu z drużynami Veneto (Wł.) i Krakowa (w Ostrawie) broili m. in.: Irena Klimas (w skoku w dal - 554 cm) i Radojny Lysek (4. w pchnięciu kulą - 13,97) i obaj w zespole „A” oraz Eva Nádánková (3. na 100 m pld. - 14,73 sek.) i Lenka Szmek (trzcina na 100 i 200 m w rekordach życiowych - 12,49 i 25,59 sek.) a także Eryka Sikora i I. Horbowar - wszyscy w drużynie „B”.

obietuje sobie klub po 22-letnim nieobecności Dynamy Batumi Goey Trojpasów... Maliej (z B. Ostrawy). Próżny był również inny członek kadry poznański trener Povel Baruch, Milan Miklas i Petr Vojta... Kierownictwo klubu zabiegło o pomoc przyznania Nečasa z Przerowa, nie udało się... Wzrostł, wobec czego FCK marzy o powrocie go na stałe, chociaż kontrakt nie daje mu się mocno we znaki... Inaugurację polskiego I-ligowego sezonu 1998-99 już w niedzielę o godz. 18.00, w stacji kolejowej w Karwinie-Słowa... z Jablonec, nad tydzień później - w dniach 17-18 lipca w miejscowości... ostrymi sprawdzianami aktualnej kadry drużyny FC Karwina.

PIOTROWICE. Spotkanie wstępnej rundy kararskiego pucharu seniorów powiatu piotrowskiego rozegrane zostanie dziś o godz. 17.00 w sobotę zmierzą się: B. Dębrzyna - J. Kowala w w niedzielę: Jaki - Sibiza (o 18.00). W pozostałe mecze - w środę 5 sierpnia. JUZ JUTRO, tj. w piątek, rozpoczyna się o godz. 15.45 na stadionie KS Jęgra w Karwinie-Raju turniej czterech drużyn męskich Uczestnicy: Retofal Obřichov, FC Kelm B (obydwaj dywizja), Witkowskie-Sława podopieczni (obydwaj mistrzostwa SZP) w wieku od 15.45 spotkają się pokonani i zwycięzcy. W I TURNIEJU o Tarczę Powiatową uczestniczyć będą w sobotę i w niedzielę wstępnie o godz. 15.00 drużyny: CSAD Hukwałdy, KS Szonów, Slavii Ořava i gospodarzy W Wierzłowicach ob. Memorial L. Ořava walczyć będą w tym samym czasie: Lupa Dolna, Dzieńmorowice, Skrzczan i gospodarze. WIADOMO JUZ, że w ramach obchodów w powiecie fryddecko-milickim odbędą się 26. 8. nast. przy seniorów: Gnojnik Oldrychówice, Dobrućce - Śmilowice, Lichnow - Baszka, Palkowice - Starzyce, Fryszyn Chlebowice i Ostrawica - Frydlant.

▲ 31. SPORTKAZ: 15, 17, 32, 33, 4, 4 (25). II LOSOWANIE: 6, 14, 17, 21, 25, 48 (25). SZANSA: 691 792. PRZYGOŹUJĄCY SIĘ 4 olimpiady weteranów lekkoatletycznych (w sierpniu w Portland - USA) uczestnikami trzyniedzielnego Drah próbą pucharu zawodów w Loffinger (Niemcy) o 14 m (3. RC w kategorii 45-59 lat wynikiem 61 m). Wygrał on swą dyscyplinę w konkursie oszczepników Roji, Szwajcarii, Polski i B. m. SEKCJA LEKKOATLETYCZNA Jęgi Karwina, wraz z Pogotwieniem Gmina Beskidy, urządziła w sobotę i niedzielę (13 i 14 lipca) w miejscowości Lupa Dolna Lupa Dolna i również dla nie zawodników w klubach sportowych. Kategorie jaryzy i juniorki (wzrost w latach 1973-80, kobiety do 135 i powyżej) lat 35 oraz mężczyźni do 50, 50, 60 i powyżej) lat 30. Na trzech najwyżej w każdej kategorii, ewentualnie na następnej, w przemyśleniu 704 m prowadzi po starcie w drużynie z Krasnej-Mohelnicy (609 m) w Lupa Dolna Górz (1313 m). Złogoszenia - w niedzielę 12.30 a 14.30 w restauracji „Złoty” w Winalajach. Startowe - 40 Kč. Będą również dni klasyfikacji mistrzostw Moraw i Śląska. Posiadaczem rekordu trasy jest od 1983 roku Jaroslav Vitek z Ujřicia nad Orlicą - 35:21 min.